

[1964] 2 ఎస్ సి ఆర్ 879

1963, ఏప్రిల్, 5

సి.బి. గోసైన్

v.

ఒరిస్సా రాష్ట్రం

(ఎస్.కె. దాస్, ఎ.కె. సర్కార్ మరియు ఎం. హిదయతుల్లా జె.జె.)

అమ్మకపు పన్ను-ఇటుకల తయారీ మరియు సరఫరా ఒప్పందం- ఒప్పందం ప్రకారం తయారు చేసిన సరఫరా చేసిన ఇటుక-అందుకున్న చెల్లింపు-సరఫరా చేసిన ఇటుకలపై అమ్మకపు పన్ను చెల్లించాల్సి ఉంటుందా-ఇటుకల్లో ఆస్తి బదిలీ అంటే ఏమిటి-ఒరిస్సా అమ్మకపు పన్ను చట్టం, 1947 (ఒరిస్సా 14 ఆఫ్ 1947).

అందులో ఉన్న స్పెసిఫికేషన్ల ప్రకారం ఒప్పందం కింద పెద్ద మొత్తంలో ఇటుకలను తయారు చేసి కంపెనీకి సరఫరా చేశాడు. ఆ భూమిని ఇచ్చిన కాంట్రాక్ట్.. ఇటుకల తయారీకి అవసరమైన మట్టిని అందించినందుకు కంపెనీ ద్వారా పిటిషనర్ కు ఉచితంగా ఇవ్వబడుతుంది.

సరఫరాలు వస్తువుల అమ్మకానికి సంబంధించినవి మరియు అమ్మకపు పన్నుకు లోబడి ఉంటాయని పేర్కొంది. ఒప్పందం యొక్క సరైన వివరణ ఏమిటంటే, పిటిషనర్ కు కంపెనీ సరఫరా చేసిన భూమి! పిటిషనర్ తయారు చేసిన ఇటుకలు కూడా అతని ఆస్తి అని, ఈ ఇటుకలు ఒప్పందం ప్రకారం కంపెనీకి అమ్మినవేనని, అందువల్ల ఈ ఒప్పందం కేవలం సరఫరా చేయబడిన లేదా చేసిన పనికి మాత్రమే కాదని పేర్కొంది.

పి.ఎ. రాజు చెట్టియార్ వి. మద్రాసు రాష్ట్రం, [1955] 6 ఎస్.టి.సి.

అలాగే కాంట్రాక్ట్ లో చేసిన పని, మెటీరియల్ దొరకలేదు. ఒప్పందం అనేది చేసిన పని మరియు కనుగొన్న సామగ్రి లేదా వస్తువుల అమ్మకం యొక్కదా అనేది దాని సారాంశంపై ఆధారపడి ఉంటుంది. చాటెల్ ను ఉత్పత్తి చేసి, చాటెల్ గా బదిలీ చేయాలనే దాని సారాంశం కాకపోతే, అది చేసిన పనికి మరియు కనుగొన్న పదార్థాలకు ఒప్పందం కావచ్చు మరియు వస్తువుల అమ్మకానికి ఒప్పందం కాకపోవచ్చు. ఈ సందర్భంలో ఒప్పందంలో పిటిషనర్ ఇటుకల తయారీలో కొంత నైపుణ్యం మరియు శ్రమను అందించాల్సి ఉంటుంది, కాని ఒప్పందం యొక్క లక్ష్యం ఇప్పటికీ మిగిలిపోయింది. తయారు చేసిన ఇటుకలను చాటెల్ గా డెలివరీ చేయడం.

పి.ఎ. రాజు ఒహెటియార్ వి. ది స్ట్రాల్ ఆఫ్ మద్రాస్, [1955] 6 ఎస్.టి.సి. 131, క్లె వి. యేట్స్ (1856) ఐ హెచ్ & ఎన్. 73, రాబిన్సన్ వి. గ్రేప్, (1935) · ఐ.కె.బి. 579, గ్రాఫ్టన్ వి. ఆర్మిటేజ్, [1845]

2 సి.బి.336 మరియు జె.మార్సెల్ (వ్యూరియర్స్) మూత. v. టాపర్, (1953) 1 అన్నీ. ఇ. ఆర్. 15, సూచించబడింది.

సివిల్ అప్పీలేట్ పరిధి : 1962 యొక్క సివిల్ అప్పీల్ల సంఖ్యలు 41 నుండి 49 వరకు.

1959 జూలై 23 న ఒరిస్సా హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు, ఉత్తర్వుల నుంచి స్పెషల్ లీవ్ ద్వారా అప్పీళ్లు 1959 ఓ.జె.సి. నెం.33.

పిటిషనర్ తరపున ఎ. రంగనాథం చెట్టి, బి.డి.ధావన్, ఎస్.కె.మెహతా, కె.ఎల్.

టీబీఈ ప్రతివాదులుగా భారత అటార్నీ జనరల్ సీకే దక్షారీ, ఆర్.గణపతి అయ్యర్, ఆర్.ఎన్.సచ్చే వాదనలు వినిపించారు.

1963. ఏప్రిల్ 5. కోర్టు ఇచ్చిన తీర్పులో..

ఒరిస్సాలోని రూర్కెలాలో ఇటుకల తయారీ, సరఫరా కోసం హిందుస్థాన్ స్టీల్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ అనే కంపెనీతో ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నారు. ఈ ఒప్పందం కింద పెద్ద మొత్తంలో ఇటుకలను తయారు చేసి సరఫరా చేయగా, పిటిషనర్ వాటికి చెల్లింపు పొందాడు. ఒరిస్సా అమ్మకపు పన్ను చట్టం, 1947 ప్రకారం ప్రతివాది రాష్ట్రం ఈ సరఫరాలపై అమ్మకపు పన్నును అమ్మకపు పన్నుగా అంచనా వేసింది. ఈ ఒప్పందం కేవలం కార్మికుల కోసమో, చేసిన పని కోసమో, దొరికిన మెటీరియల్ కోసమో మాత్రమేనని, పన్ను విధించే ఏ వస్తువునూ విక్రయించడం లేదని పిటిషనర్ వాదించారు. పన్నును మదింపు చేయవద్దని లేదా వసూలు చేయవద్దని ప్రతివాది రాష్ట్రాన్ని ఆదేశిస్తూ మాండమస్ రిట్ కోసం అతను ఒరిస్సా హైకోర్టును ఆశ్రయించాడు. ఈ దరఖాస్తును హైకోర్టు తోసిపుచ్చింది. అప్పీలుదారుడు ఇప్పుడు తదుపరి అప్పీలు కోసం ఈ కోర్టుకు వచ్చాడు.

ఇప్పుడు ఈ చట్టం కింద పన్ను విధించబడే అమ్మకాన్ని "నగదు లేదా వాయిదా చెల్లింపు లేదా ఇతర విలువైన పరిగణన కోసం వస్తువులలో ఆస్తి బదిలీ" అని నిర్వచించారు. సమస్య ఏమిటంటే, ఒప్పందం ఇటుకలలోని ఆస్తిని అప్పీలుదారు నుండి కంపెనీకి పరిశీలన కోసం బదిలీ చేయడానికి జరిగిందా.

ఇటుకలను భూమి నుండి తయారు చేశారని చెబుతారు. కంపెనీకి చెందినది కాబట్టి ఇటుకలు ఎప్పటి నుంచో దాని ఆస్తిగా ఉండేవి. 'ఆస్తి బదిలీ జరగదు. వాటిలో దానికి.. ఈ వాదన ఒప్పందంలోని ఒక క్లాజు ఆధారంగా స్థాపించబడింది, "భూమిని ఉచితంగా ఇవ్వబడుతుంది" మరియు ఇది ఇటుకల తయారీ కోసం పిటిషనర్కు భూమిని అందుబాటులో ఉంచడానికి ఉద్దేశించబడింది.

భూమి అంతా కంపెనీదే అని ఈ నిబంధన రుజువు చేసిందని మేము అంగీకరించలేకపోతున్నాము. 'భూమి ఇస్తాం' అనే నిబంధన వచ్చినప్పుడు ఇటుకల తయారీ కోసం భూమిలో తవ్వకాలైన ఆస్తిని పిటిషనర్ కు బదలాయించాలని అర్థం. ఇటుకలకు తన రేటును కోట్ చేసేటప్పుడు, పిటిషనర్ ఇటుకల తయారీకి ఉచితంగా భూమిని సరఫరా చేయడాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకుంటాడని అర్థం చేసుకోవచ్చు. మళ్ళీ అప్పీలుదారుడు కంపెనీకి సరఫరా చేసింది దాని నుండి పొందిన భూమి కాదు, ఇటుకలు, అవి పూర్తిగా భిన్నమైనవని మేము భావిస్తున్నాము. ఆస్తిని ఇన్ స్టాల్ చేయాలనే ఉద్దేశం ఉండకపోవచ్చు. ఇటుకలు వంటి విభిన్నమైన వస్తువుగా మారినప్పటికీ భూమి కంపెనీలో కొనసాగుతుంది. అంతేకాక, కంపెనీకి డెలివరీ చేసేంత వరకు ఇటుకలు అప్పీలుదారుడి రిస్క్ లో ఉంటాయని ఒప్పందంలో పేర్కొన్నట్లు మేము కనుగొన్నాము. ఇప్పుడు, ఇటుకలు అతని ఆస్తిగా ఉంటే తప్ప పిటిషనర్ యొక్క రిస్క్ లో ఉండవు. కంపెనీ అనుమతి లేకుండా పిటిషనర్ ఇటుకలను ఇతర పక్షాలకు విక్రయించడానికి వీల్లేదని మరో క్లాజులో పేర్కొన్నారు. అలాంటి నిబంధన లేకపోతే పిటిషనర్ ఇటుకలను ఇతరులకు విక్రయించేవారని భావించారు.

ఇప్పుడు ఆ ఇటుకలు తనవి అయితే తప్ప అస్సలు అమ్మలేడు. అప్పుడు అప్పీలుదారుడు సమర్పించిన టెండర్ లో మరియు ఒప్పందాన్ని ఆమోదించినప్పుడు, అతను ఇలా పేర్కొన్నాడు, "క్రింద పేర్కొన్న మెమోరాండంలో వివరించిన మెటీరియల్ ను హిందుస్థాన్ స్టీల్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ కు సరఫరా చేయడానికి మేము ఇందుమూలంగా టెండర్ వేస్తున్నాము". మెమోరాండం మెటీరియల్ ను ఇటుకలుగా వర్ణించింది మరియు "డెలివరీ చేయాల్సిన పరిమాణాలు" మరియు "మెటీరియల్ సరఫరా చేయాల్సిన రేటు" ను కూడా పేర్కొంది. ఈ నిబంధనలన్నీ ఒప్పందం ఇటుకల అమ్మకానికి అని స్పష్టంగా చూపిస్తున్నాయి. అదే నిజమైతే, ఇటుకలలోని ఆస్తి పిటిషనర్ వద్ద ఉండి, అతని నుంచి కంపెనీకి బదిలీ అయి ఉండాలి. ఒప్పందంలోని మరొక నిబంధన నుండి ఇదే నిర్ధారణ వస్తుంది, ఇది ఇటుకలను నిర్దిష్ట పద్ధతిలో నిల్వ చేస్తే "అప్పుడు 7;) బట్టీ స్థలంలో ఇటుకల విలువలో % లెక్కించబడుతుంది మరియు చెల్లించబడుతుంది..... బ్యాలెన్స్ 25%... .. చివరకు అన్ని ఇటుకలు డెలివరీ అయ్యాక చెల్లిస్తారు... .. చివరికి డెలివరీ చేసిన పూర్తి ఇటుకలు మాత్రమే పరిగణనలోకి తీసుకుంటారు.

ఈ కేసును విడిచిపెట్టే ముందు పి.ఎ.రాజు చెట్టియార్ వర్సెస్ లో తీసుకున్న నిర్ణయాన్ని గమనించాలి. అప్పీలుదారుని

తరపు న్యాయవాది మద్రాసు రాష్ట్రాన్ని ప్రస్తావించారు. అయితే 1 టీ వల్ల ఎలాంటి ఉపయోగం ఉండదని మేము అనుకోవడం లేదు. ఒక వ్యాపారి పాత్రల తయారీ కోసం కార్మికులకు వెండిని డెలివరీ చేసి, పనివారు తయారు చేసిన పాత్రలను తిరిగి ఇచ్చిన సందర్భం అది. వ్యాపారి కార్మికులకు వెండిని అమ్మడం లేదని తేల్చిచెప్పారు. వెండి బరువును డెలివరీ చేసినప్పుడు కార్మికులకు డెబిట్ చేసి, తయారు చేసిన వస్తువులపై వారికి జమ చేయడం మరియు వెండి ధర ఎప్పుడూ డెబిట్ చేయబడలేదు లేదా వారికి జమ చేయబడలేదు. అంతేకాక, కార్మికులకు వారి శ్రమకు సంబంధించిన ఛార్జీలు మాత్రమే చెల్లించబడ్డాయి. ఈ వాస్తవాల ఆధారంగా వెండిలోని ఆస్తి ఎప్పుడూ కార్మికులకు వెళ్లిందని చెప్పలేం. ప్రస్తుత కేసులో వాస్తవాలు భిన్నంగా ఉన్నాయి మరియు ఇంతకు ముందు పేర్కొన్న కారణాల వల్ల, ఇక్కడ భూమిలోని ఆస్తిని కంపెనీ ద్వారా అప్పీలుదారుకు బదిలీ చేయబడిందనే అభిప్రాయాలను సమర్థించండి.

నేర్చుకున్న సలహాదారు ఒత్తిడికి గురయ్యాడు. ఇప్పుడు ఇక్కడ ఒప్పందం ఇటుకల సరఫరాకు సంబంధించి అమ్మకం అనే పదాన్ని ఉపయోగించింది, అమ్మకాలు లేవని అతని వాదనకు మద్దతుగా. కానీ అమ్మకానికి 'అమ్మకం' అనే పదం వాడాలైన అవసరం లేదు. ఒప్పందం ప్రకారం ఇటుకల్లో ఆస్తి బదలాయింపు పరిశీలనకు వచ్చిందని, అందువల్ల 'అమ్మకం' అనే పదం ఉపయోగించనప్పటికీ అమ్మకానికి పెట్టారని చూపించడానికి మేము తగినంత చెప్పాము.

ఇటుకలు తయారు చేయాల్సిన భూమిని ఒప్పందం ప్రకారం పిటిషనర్ కు బదలాయించినప్పటికీ, అది సరుకుల అమ్మకానికి సంబంధించిన ఒప్పందం కాదని, చేసిన పని, దొరికిన సామగ్రి అని పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది మరో వాదన. ఈ విధమైన ఒప్పందాన్ని క్లీ వర్సెస్ యేట్స్ ఉదంతం వివరిస్తుంది. అక్కడ ఒక పుస్తకాన్ని ముద్రించడం, ప్రింటర్ కాగితంతో సహా సామగ్రిని కనుగొనడం ఒప్పందం. రాబిన్సన్ వి. గ్రేప్స్ అని కూడా పిలిచేవారు. అక్కడ ఒక వ్యక్తి ఒక మహిళ చిత్రపటాన్ని చిత్రించడానికి ఒక కళాకారుడిని నియమించాడు మరియు ఆ ఒప్పందం వస్తువుల అమ్మకం కోసం కాదని, కళాకారుడు పెయింట్ మరియు కాన్వాస్ ను సరఫరా చేయాల్సి ఉందని మరియు పూర్తి చిత్రాన్ని అందించాల్సి ఉందని భావించారు. ఈ సందర్భాలలో కాంట్రాక్ట్ సరుకుల అమ్మకం కోసం కాదనే అభిప్రాయానికి వచ్చినప్పుడు, వర్తింపే పరీక్ష ఏమిటంటే, ఒప్పందం యొక్క సారాంశం ఏమిటి? చాటెల్ ను తయారు చేసి, పరిగణనలోకి తీసుకుని బదిలీ చేయాలనేది ఒప్పందం కుదుర్చుకోవడంలో పార్టీల ఉద్దేశమా? ఈ పరీక్ష ఇప్పుడు వస్తువుల అమ్మకానికి లేదా సరఫరా చేయబడిన శ్రమ మరియు కనుగొనబడిన సామగ్రి కోసం కాదా అని నిర్ణయించడానికి సాధారణ దరఖాస్తుగా ఆమోదించబడింది: బెంజమిన్ ఆన్ సేల్స్ (8 వ ముద్రణ) పుట 161 మరియు హాల్స్బరీస్ లాస్ ఆఫ్ ఇంగ్లాండ్ (3 వ ముద్రణ) సంపుటి 34, పుట. 6.

ఈ పరీక్షను తరచుగా అన్వయించడం కష్టమని తేలిన మాట వాస్తవమే. కానీ ప్రస్తుత పరిస్థితుల్లో అలాంటి ఇబ్బంది తలెత్తదు. ,, ఇక్కడ ఒప్పందాన్ని స్పష్టంగా చేయడంలో పార్టీల ఉద్దేశం ఏమిటంటే, కంపెనీ తయారు చేయవలసిన ఇటుకలను డెలివరీ చేస్తుంది. పిటిషనర్ ద్వారా; ఇది చాటెల్స్ క్వా చాటెల్స్ బదిలీ కోసం ఒక ఒప్పందం. ఒప్పందం యొక్క సారాంశం ఇటుకలను డెలివరీ చేయడం, అయినప్పటికీ అవి ఒక నిర్దిష్ట స్పెసిఫికేషన్ కు తయారు చేయవలసి ఉంది. రాబిన్సన్ వర్సెస్ గ్రేప్స్ లో చిత్రపటాన్ని చిత్రించే ఒప్పందానికి పెయింట్ మరియు కాన్వాస్ అనుబంధంగా భావించినట్లే, ఒప్పందం యొక్క సారాంశం తయారీ పని మరియు ఇటుకల డెలివరీ కేవలం తయారీ పనికి అనుబంధంగా ఉందని సూచించడం తప్పు.

ఒప్పందం ప్రకారం ఇటుకలను కొన్ని స్పెసిఫికేషన్ల ప్రకారం తయారు చేయాల్సి ఉంటుందని, అందువల్ల ఇటుకల తయారీలో పిటిషనర్ కొంత నైపుణ్యం, శ్రమను ఇవాల్సిన ఉంటుందన్న వాస్తవం ఈ ప్రశ్నను ప్రభావితం చేయదు. ఒప్పందం సారాంశం అది కాదు. అయినా వస్తువు లేదా ఒప్పందం ఇటుకల డెలివరీగానే మిగిలిపోయింది. "ఒక టైలర్ లేదా షూమేకర్ యొక్క వాదన సరుకులను డెలివరీ చేసినప్పుడు దాని ధర కోసం, వాటిని తయారు చేయడంలో అతను ఇచ్చిన పని లేదా శ్రమ కోసం కాదు" అని ఎప్పుడూ సందేహించబడలేదు. ఆర్మిటేజ్ అండ్ జె.మార్సెల్ (ప్యూరియర్స్) లిమిటెడ్ వర్సెస్ టాపర్. కాబట్టి ప్రస్తుత పరిస్థితి సరుకుల అమ్మకానికి సంబంధించినదిగా ఉండాలి.

ప్రతివాది లేవనెత్తిన ఈ అప్పీలుపై ప్రాథమిక అభ్యంతరాన్ని ఇప్పుడు గమనించాల్సి ఉంది. రిట్ కోసం ఆర్డికల్ 226 కింద హైకోర్టును ఆశ్రయించకముందే, అప్పీలుదారుడు అసెస్మెంట్ ఉత్తర్వులపై సేల్స్ ట్యాక్స్ అప్పీలేట్ ట్రిబ్యునల్కు అప్పీలు దాఖలు చేశారు. ఈ అప్పీలు విఫలం కావడంతో ఈ అప్పీల్ లో లేవనెత్తిన న్యాయ సమస్యను హైకోర్టుకు నివేదించేలా ట్రిబ్యునల్ పై ఉత్తర్వులు ఇవ్వాలంటూ పిటిషనర్ చేసిన దరఖాస్తును కూడా హైకోర్టు తోసిపుచ్చింది. అందువల్ల చివరగా హైకోర్టు ఇచ్చిన ఆదేశాలతో ఈ అప్పీల్ ముగిసిందని చెబుతున్నారు. అయితే ట్రిబ్యునల్ కు అప్పీల్ కొట్టివేయడానికి ముందు రిట్ జారీ చేయడానికి నిరాకరిస్తూ హైకోర్టు ఇచ్చిన ఉత్తర్వులపై అప్పీల్ చేసుకునేందుకు ఈ కోర్టు అనుమతి ఇచ్చినట్లు తెలుస్తోంది. ఈ ప్రశ్నను ప్రస్తావించడానికి నిరాకరిస్తూ హైకోర్టు ఇచ్చిన ఉత్తర్వులపై పిటిషనర్ అప్పీల్ చేసి ఉండవచ్చు, కానీ అతను రిట్ కోసం పిటిషన్లో ఉత్తర్వులకు వ్యతిరేకంగా అప్పీలు ప్రాసిక్యూట్ చేయడానికి ఎంచుకున్నాడు, ఇది అతనికి అదే ఉపశమనం ఇస్తుంది. పరిష్కారం అతనికి తెరిచి ఉంది లేదా మరొకటి నిషేధించే పరిస్థితులలో రెండింటినీ చెప్పలేము.

అయితే ఈ అప్పీలు మెరిట్ ఆధారంగా విఫలమవుతుంది మరియు ఖర్చులతో దానిని కొట్టివేస్తారు.

అప్పీల్ కొట్టివేయబడింది.